

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿՈՑ ԴԵՊ

ԶԵՐԱՅԻՆ ԴԻԴԱԿԱԾ :

Աս ապրի Եւրոպայի մէջ ամէն տեղ ցուրտը սաստիկ եղաւ, և շատ աղքատներու խեղճութիւն բերաւ: Թուրքնէն անունով խեղճ գաղղիսցի մը ցուրտէն դողցըզալով դռնէ դուռ կը պտղուի որ քիչ մը կրակ տեսնէ ու տաքնայ: Բայց խեղճին ուրիշ դուռ չբացուելով, փռան մը առջևէն անցնելու ատենը կը տեսնէ որ կրակը քաշած է, մէջն ալ չափաւոր տաքութիւն մը: Ներս կը մանէ կը փռուի փռան մէջ՝ կը պառկի: Վրան քիչ մը կ'անցնի, փռնապան կինը կուգայ որ փուռը փայտ դնէ: Ծիակը կ'երինցընէն ներս որ մաքրէ փուռը, մէյմըն ալ տեսնէ որ մարդու ոտք մը դուրս կուգայ: Հեղապատառ եղած, « Ո՞վ է աս » կը կանչէ: Խեղճ մարդը կ'արմըննայ անցըքնէն, « Ես թուվընէնն եմ» կ'ըսէ: Առջի օրն ալ թուվընէն անունով յանցաւոր մը սպաննուած է եղեր. պառաւը թուվընէնին անունը լսելուն պէս կարծէ որ ան մեռածին ուրուականն է որ ողջընցեր հոն եկերէ, վախէն կը մարի կ'իյնայ:

ԿԱՊՈՒԱՌԻՐԱՆԱՒՅԻՆ :

Ըստ ուրախալի բան է որ շատ բարեսիրտ մարդիկ կան որ կը ջանան միշտ խաղաղութիւն պահէլու. զարմանալին ան է որ կան մարդիկ ալ որ անդադար կրիւ հանել կը սիրեն: — Աս մօտերա չոռմէ երեւել կուն մը կը մեռնի 71 տարուան, որ կենացն ալ սուրկին ալ մոծ մասը դատաստաններու տուեր է. իսկ մեռած ատենը եօմը հարիւր կառոր մանր մունը դատաստան ունի եղեր, որ իր ժառանդները մէկէն կը դադրեցնեն կը լմըննայ:

ԲՆԻԵՐԱՆԱՒՅԻՆ :

ԳԱՆԴԱՆՑԻ զինուոր մը իրվի դաշտին մէջ ջըրհորէ մը ջուր հանելու ատենը՝ չուանը կը փրթի, ինքն ալ կ'իյնայ 105 ոտք խոր ջրհորին մէջ: Ընկերներէն մէկը սիրտ կ'ընէ, չուանով վար կ'իյնայ, ու վեց տանաշափ խորութեամբ ջրին տակէն դուրս կը հանէ ինկուոր: Ան խեղճը չապրիր, քանի մը ժամէն կը մեռնի. բայց մէկայ սրտոտ և բարերար զինուորին գործքը մեծերուն ականջը կը համնի, և շատ աղատութիւններ կը պարգևեն անոր:

ՀԱՍՏՐՈՒԹԻ ԲԱՐԵՐԱՆԱՒՅԻՆ :

ԱՂՔԱՑԱՑ և մանաւանդ տղոց ու կանանց համար շատ տեսակ անկելանոցներ կամ չիւանդանոցներ կան Եւրոպա, և աւելի խորիս ու դաշ-

վոյ մէջ: Մօտերս նոր տեսակ անկելանոց մըն ալ կը հաստատեն Մասուր ըսուած, այնպիսի աղքատ կանանց համար՝ որ չեն կրնար զաւակնին մեծքնել: Ասոնք իրենց տղան կը տանին հոն կը դնեն մասնաւոր իրենց համար պատրաստ օրոցքներու մէջ, կտաւ, ծածկոց, ամէն բան կայ հոն. միայն իրենք ամէն օր քանի մը հեղ կուգան՝ զաւկըներուն կաթ կուտան, ու կ'ելլեն կը րթան. իսկ անկելանցին մէջ որոշուած դայեակներ կան որ զտղաքը կը հոգան. կը քնացընէն կ'օրեն, հագուստնին կը փոխէն, և այլն: Ասով ան խեղճ մայրերը իրենց մայրական պարտքերը կը կատարեն՝ առանց մայրութեան ծանրութիւնները քաշելու:

ԶԱՅՐԱՎԻ ԴՐԱՅԻ :

ԶՈՒՏՐՃԱԽՈՍ պատկերահանին մէկը դրացի մը ունի եղեր որ պահը մէյմը կուգայ ասոր գլուխը կը ցաւցընէ, խօսքի կը բռնէ, բաներ պատմել կուտայ, թղթերը կը խառնէ, վերջապէս օրը մէկ ժամ մը հանգիստ չժողուր պատկերահանը: Մօտերս աս պատկերահանը համբորդութիւն մը կ'ընէ գէպ 'ի չուանտա, ու գառնալու ատենը կը մոտածէ, « Ան ձանձրալի մարդը անշուշտ հիմա ուրիշի մը քով երթալու վարժած է, ես հանգիստ կը մնամ» կ'ըսէ: Բայց կը խաբուի. տուն դարձածին պէս, իր հին բարեկամը կը տնկուի, « Ե՛հ, տեսնենք ինչ նոր նոր բաներ պիտի պատմես հիմա ինծի ու կ'ըսէ: Կը նեղանայ պատկերահանը, բայց ինչ ընէ. կարձ պատասխանով մը ան անգամուն ալ կ'ազատի: Աս պատկերահանը, որ Մոնիկ կ'ըսուի, ան օրերը գիտէ ինչ դիպուածի կամ յանցանքի համար՝ դատապարտուած է եղեր ութը օր բանա կենալու: Դրացին երթալին ետքը Մոնիկին դուռը կը զարնեն, երկու հոգի՝ տերութեան մարդիկ ներս կը մնանեն. « Պարոն Մոնիկ հոն է » կ'ըսեն: « Հիմա կուգայ » կ'ըսէ պատկերահանը: Վրան քիչ մը կ'անցնի, դրացին կը բանայ դուռը, կը մտնէ ներս: պատկերահանն ալ մէկէն « Բարի եկար, պարոն Մոնիկ » կ'ըսէ անոր. « ու քովը կ'երթայ՝ ականջն վար կ'ըսէ կամացուկ մը թէ « Կատակ է, բան ջեկայ, գնա սլունց հետո : Պարապորդ դրացին ալ այնպիսի զուարձութիւն պէտք է. առանց տնտնալու կ'ելլէ կ'երթայ անոնց հետ. մէյմ'ալ տեսնէ որ շիտակ բանտ կը տանին զինքը. « Աս ինչ բան է » կ'ըսէ, կը խոռովի, կը պոռայ, կը կանչէ. « Ես Մոնիկ չեմ, սիալ է » . — ով մտիկ կ'ընէ. պէտք կ'ըլլայ որ մայ բանտին մէջ: Եօթներորդ օրը պատկերահանը կ'երթայ ասոր, « Ի՞նչպէս ես, կ'ըսէ. աս կատակին ալ համեցա՞ր » : Դրացին բարկութենէն պատասխան չիտար. և ան օրէն ետև մէյմըն ալ պատկերահանը անոր երեպ չտեսներ: